TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2015. gada 17. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa — Direktīva 2005/85/EK — Minimālie standarti saistībā ar procedūru bēgļa statusa piešķiršanai vai atņemšanai dalībvalstīs — 39. pants — Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību — Patvēruma pieteikumu iesniegšana vairākās dalībvalstīs — Pārsūdzība bez apturošas iedarbības par valsts kompetentās iestādes lēmumu neturpināt turpmāka patvēruma pieteikuma pārbaudi — Sociālā aizsardzība — Eiropas Savienības Pamattiesību harta — 19. panta 2. punkts — 47. pants

Lieta C-239/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *tribunal du travail de Liège* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 7. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 14. maijā, tiesvedībā

Abdoulaye Amadou Tall

pret

Centre public d'action sociale de Huy ,

piedaloties

Agence fédérale pour l'accueil des demandeurs d'asile (Fedasil).

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: trešās palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), kas pilda ceturtās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], M. Safjans [*M. Safjan*], A. Prehala [*A. Prechal*] un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*],

ģenerāladvokāts P. Kruss Viljalons [*P. Cruz Villalón*],

sekretārs V. Turē [*V. Tourrès*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 6. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *A. A. Tall* vārdā – *D. Andrien*, *avocat*,

— *Centre public d'action sociale de Huy* vārdā – *S. Pierre* un *A. Fischer*, *avocats*,

* Tiesvedības valoda – franču.

— *Agence fédérale pour l'accueil des demandeurs d'asile* (*Fedasil*) vārdā – *A. Detheux*, *advocaat*,

— Beļģijas valdības vārdā – *M. Jacobs* un *C. Pochet*, kā arī *S. Vanrie*, pārstāvji,

— Ungārijas valdības vārdā – *M. Fehér* un *G. Koós*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *M. Condou-Durande*, pārstāve,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2015. gada 3. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 2005. gada 1. decembra Direktīvas 2005/85/EK par minimāliem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu (OV L 326, 13. lpp., un labojums – OV 2006, L 236, 36. lpp.), 39. panta, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 47. panta interpretāciju.

2 Šis lūgums ir iesniegts strīdā starp *A. A. Tall* un *Centre public d'action sociale de Huy* (turpmāk tekstā – "*CPAS*") par lēmumu atsaukt sociālo palīdzību, kuru šī organizācija ir pieņēmusi saistībā ar *A. A. Tall*.

Atbilstošās tiesību normas

ECPAK

3 Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – "ECPAK"), kura parakstīta 1950. gada 4. novembrī Romā, 3. pantā "Spīdzināšanas aizliegums" ir paredzēts:

"Nevienu nedrīkst pakļaut spīdzināšanai, necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei vai sodiem."

4 ECPAK 13. pants "Tiesības uz efektīvu aizsardzības nodrošinājumu" ir formulēts šādi:

"Ikvienam, kura tiesības un brīvības, kas paredzētas šajā Konvencijā, tikušas pārkāptas, ir nodrošināta efektīva lietas izskatīšana valsts iestādē, neatkarīgi no tā, vai pārkāpumu ir izdarījušas personas, pildot dienesta pienākumus."

Savienības tiesības

Direktīva 2005/85

5 Direktīva 2005/85 preambulas 8. apsvērums ir formulēts šādi:

"Šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas jo īpaši ir atzīti [Hartā]."

6 Šīs direktīvas preambulas 15. apsvērums ir izteikts šādi:

"Ja pieteikuma iesniedzējs iesniedz turpmāku pieteikumu, nesniedzot jaunus pierādījumus vai argumentus, būtu nesamērīgi likt dalībvalstīm no jauna veikt pilnīgas izskatīšanas procedūru. Šajos gadījumos dalībvalstīm būtu jādod iespēja izvēlēties starp procedūrām, kas saistītas ar izņēmumiem no tām garantijām, kuras parasti ir patvēruma pieteikuma iesniedzējam."

7 Saskaņā ar minētās direktīvas preambulas 27. apsvērumu:

"Tas atspoguļo [Savienības] Kopienas tiesību pamatprincipu, ka uz lēmumiem par patvēruma pieteikumiem un bēgļa statusa atņemšanu attiecina efektīvu tiesisko aizsardzību tiesā vai tribunālā [LESD 267]. panta nozīmē. Tiesiskās aizsardzības efektivitāte, arī attiecībā uz būtisko faktu izskatīšanu, ir atkarīga no katras dalībvalsts administratīvās un tiesu sistēmas kopumā."

8 Šīs pašas direktīvas 7. pants "Tiesības palikt dalībvalstī pieteikuma izvērtēšanas kavēšanās gadījumā" ir formulēts šādi:

"1. Patvēruma meklētājiem atļauj palikt dalībvalstī vienīgi procedūras nolūkā, kamēr atbildīgā iestāde ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar procedūrām pirmajā instancē, kas noteiktas III nodaļā. Šīs tiesības palikt nerada tiesības uz uzturēšanās atļauju.

2. Dalībvalstis var pieļaut izņēmumu tikai gadījumā, ja saskaņā ar 32. un 34. pantu turpmākais pieteikums netiks turpmāk izskatīts vai ja tās nodos vai izdos personu citai dalībvalstij, ievērojot pienākumus saskaņā ar Eiropas apcietināšanas orderi [..] vai citādi, vai trešai valstij, vai starptautiskajām krimināltiesām vai tribunāliem."

9 Direktīvas 2005/85 24. pantā "Specifiskas procedūras" ir noteikts:

"1. Dalībvalstis var nodrošināt specifiskas procedūras, atkāpjoties no pamatprincipiem un garantijām, kas minētas II nodaļā:

a) sākotnēja izvērtēšana, lai izskatītu lietas, kas tiek apsvērtas saskaņā ar satvaru, kurš izklāstīts IV sadaļā;

[..]."

10 Šīs direktīvas 32. pantā "Turpmāks pieteikums" ir paredzēts šādi:

"[..]

2. Turklāt dalībvalstis var piemērot specifisku procedūru, kā tas minēts 3. punktā, ja persona iesniedz turpmāku patvēruma pieteikumu:

[..]

b) pēc tam, kad ir pieņemts lēmums par iepriekšējo pieteikumu. Dalībvalstis var arī izlemt piemērot šo procedūru tikai tad, kad ir pieņemts galīgais lēmums.

3. Turpmākais patvēruma pieteikums tiek vispirms pakļauts sākotnējai izvērtēšanai, vai pēc iepriekšējā pieteikuma atsaukšanas vai pēc lēmuma pieņemšanas, kas minēts šā panta 2. punkta b) apakšpunktā, ir konstatēti jauni elementi vai meklētājs ir iesniedzis jaunu informāciju saistībā ar izvērtēšanu, vai viņš tiek kvalificēts kā bēglis saskaņā ar Padomes [2004. gada 29. aprīļa] Direktīvu 2004/83/EK [par

obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu (OV L 304, 12. lpp.)].

4. Ja pēc sākotnējās izvērtēšanas, kas minēta šā panta 3. punktā, tiek konstatēti vai meklētājs iesniedz jaunus elementus vai faktus, kas ievērojami palielina iespēju meklētājam piešķirt bēgļa statusu saskaņā ar Direktīvu 2004/83/EK, pieteikumu turpina izskatīt saskaņā ar II nodaļu.

5. Dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem var turpināt izvērtēt turpmāku pieteikumu, ja pastāv citi iemesli, saskaņā ar kuriem procedūra ir jāatsāk.

6. Dalībvalstis var izlemt veikt turpmāku pieteikuma izvērtēšanu tikai tad, ja konkrētais meklētājs nevarēja, nebūdams pie tā vainīgs, novērtēt situāciju, kas aprakstīta šā panta 3., 4. un 5. punktā, iepriekšējā procedūrā, jo īpaši izmantojot savas tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību saskaņā ar 39. pantu.

[..]"

11 Direktīvas 2005/85 34. panta "Procedūras noteikumi" 2. punktā ir noteikts:

"Dalībvalstis var noteikt valsts tiesību aktos noteikumus par sākotnējo izvērtēšanu saskaņā ar 32. pantu. [..]

[..]

Šie nosacījumi nepadara neiespējamu patvēruma meklētāju piekļuvi jaunai procedūrai, tāpat arī tie nav par iemeslu šādas piekļuves atcelšanai vai tās ievērojamai ierobežošanai."

12 Šīs direktīvas 39. pantā "Tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību" ir precizēts:

"1. Dalībvalstis nodrošina, ka patvēruma meklētājiem ir tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību tiesā vai tribunālā saistībā ar:

[..]

c) lēmumu neturpināt turpmāka pieteikuma izvērtēšanu saskaņā ar 32. un 34. pantu;

[..]

2. Dalībvalstis nodrošina termiņus un citus nepieciešamus noteikumus, lai meklētājs varētu izmantot savas tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību saskaņā ar 1. punktu.

3. Dalībvalstis vajadzības gadījumā paredz noteikumus saskaņā ar savām starptautiskajām saistībām, kas attiecas uz:

a) jautājumu par to, vai tiesiskā aizsardzība saskaņā ar 1. punktu ļauj meklētājiem palikt konkrētajā dalībvalstī, gaidot tās iznākumu;

b) tiesiskās aizsardzības vai aizsardzības pasākumu iespējamību, ja tiesiskā aizsardzība saskaņā ar 1. punktu neļauj meklētājiem palikt konkrētajā dalībvalstī, gaidot tās iznākumu. Dalībvalstis var arī paredzēt tiesisko aizsardzību amata dēļ; [..]

[..]."

Direktīva 2008/115/EK

13 Padomes 2008. gada 16. decembra Direktīvas 2008/115/EK par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV L 348, 98. lpp.), 6. panta "Atgriešanas lēmums" 1. punktā ir paredzēts:

"Neskarot šā panta 2. līdz 5. punktā minētos izņēmumus, dalībvalstis pieņem atgriešanas lēmumu par ikvienu trešās valsts valstspiederīgo, kurš nelikumīgi uzturas to teritorijā."

14 Šīs direktīvas 13. pantā ir noteikts:

"1. Attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam nodrošina efektīvus līdzekļus, lai pārsūdzētu vai lūgtu pārskatīt ar atgriešanu saistītos lēmumus, kas minēti 12. panta 1. punktā, kompetentā tiesā vai administratīvā iestādē, vai kompetentā struktūrā, kuras locekļi ir objektīvi un kuru neatkarība ir garantēta.

2. 1. punktā minētā iestāde vai struktūra ir pilnvarota pārskatīt ar atgriešanu saistītos lēmumus, kas minēti 12. panta 1. punktā, tostarp iespēju uz laiku pārtraukt to izpildi, ja vien jau nepiemēro pagaidu pārtraukšanu saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem.

[..]"

Beļģijas tiesības

15 *Loi du 12 janvier 2007 sur l'accueil des demandeurs d'asile et de certaines autres catégories d'étrangers* [2007. gada 12. janvāra Likuma par patvēruma meklētāju un noteiktu citu ārvalstnieku kategoriju uzņemšanu] (2007. gada 7. maija *Moniteur belge*, 24027. lpp.) 4. pantā, tā redakcijā, kas piemērojama pamatlietas apstākļiem, ir paredzēts:

"Aģentūra ar individuāli pamatotu lēmumu [..] var nolemt, ka patvēruma meklētājs, kurš iesniedz otro patvēruma pieteikumu, nevar baudīt šī likuma 6. panta 1. punktā minētās priekšrocības viņa pieteikuma izskatīšanas laikā tikmēr, kamēr Ārvalstnieku birojs lietu nav nodevis Bēgļu un bezvalstnieku lietu ģenerālkomisariātam [..]."

16 Minētā likuma 6. panta 2. punktā ir paredzēts:

"Neskarot šī likuma 4., 4/1. un 35/2. pantu, materiālās palīdzības sniegšana tiek piemērota attiecībā uz katru patvēruma meklētāju no viņa patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīža, un tās iedarbība turpinās visas patvēruma procedūras garumā.

Gadījumā, ja patvēruma procedūras beigās tiek pieņemts nelabvēlīgs lēmums, materiālās palīdzības sniegšana tiek pārtraukta, kad beidzas patvēruma meklētājam paziņotā rīkojuma par teritorijas atstāšanu izpildes termiņš. [..]

[..]"

17 *Loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale* [1976. gada 8. jūlija Konstitutīvā publisko sociālās aprūpes centru likuma] 57. panta 2. punktā, tā redakcijā, kas piemērojama pamatlietas apstākļiem, ir paredzēts:

"[..]

Ārvalstnieks, kurš ir norādījis, ka ir bēglis, un iesniedzis pieteikumu, lai par tādu tiktu atzīts, prettiesiski uzturas Karalistē, ja patvēruma pieteikums ir noraidīts un ja attiecīgajam ārvalstniekam ir nosūtīts rīkojums par teritorijas atstāšanu.

Sociālās palīdzības, kas ir tikusi piešķirta ārvalstniekam, kurš ir faktiski bijis tās saņēmējs brīdī, kad viņam tika paziņots rīkojums par teritorijas atstāšanu, sniegšana, izņemot neatliekamo medicīnisko palīdzību, tiek pārtraukta datumā, kad ārvalstnieks faktiski atstāj teritoriju, un vēlākais datumā, kad beidzas rīkojumā par teritorijas atstāšanu noteiktais termiņš.

[..]"

18 Saskaņā ar *loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers* [1980. gada 15. decembra Likumu par ārvalstnieku ieceļošanu valsts teritorijā, uzturēšanos, apmešanos uz dzīvi un izraidīšanu] (1980. gada 31. decembra *Moniteur belge*, 14584. lpp.; turpmāk tekstā – "1980. gada 15. decembra likums"), tā redakcijā, kas piemērojama pamatlietas apstākļiem, 39/1. pantu, 39/2. panta 1. punkta trešo daļu, 39/76. pantu, 39/82. panta 4. punkta otro daļu un 57/6/2. pantu atteikums izskatīt turpmāku patvēruma pieteikumu var tikt pārsūdzēts vienīgi ar prasību atcelt tiesību aktu un prasību par izpildes apturēšanu ārkārtējas steidzamības dēļ.

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

19 *A. A. Tall*, Senegālas valstspiederīgais, Beļģijā iesniedza pirmo patvēruma pieteikumu, kura noraidīšana tika apstiprināta ar 2013. gada 12. novembra C*onseil du contentieux des étrangers* [Ārvalstnieku strīdu izskatīšanas padomes] lēmumu.

20 Ieinteresētā persona cēla prasību par šo lēmumu *Conseil d'État* [Valsts Padomē], kura ar 2014. gada 10. janvāra spriedumu atzina šo prasību par nepieņemamu.

21 2014. gada 16. janvārī *A. A. Tall* iesniedza otru patvēruma pieteikumu, izvirzot faktus, attiecībā uz kuriem viņš norādīja, ka tie esot jauni.

22 Ar 2014. gada 23. janvāra lēmumu *Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides* [Vispārējais bēgļu un bezvalstnieku lietu komisariāts] atteicās izskatīt šo otro patvēruma pieteikumu.

23 Ar 2014. gada 27. janvāra lēmumu *CPAS* pārtrauca *A. A. Tall* saņemtās sociālās palīdzības sniegšanu, sākot no 2014. gada 10. janvāra, jo, tā kā ieinteresētā persona ir iesniegusi otru patvēruma pieteikumu, šī organizācija "ir zaudēj[usi] kompetenci gan integrācijas ienākumiem līdzvērtīgās sociālās palīdzības jomā, gan arī medicīniskās palīdzības jomā".

24 2014. gada 10. februārī *A. A. Tall* tika paziņots rīkojums par teritorijas atstāšanu.

25 2014. gada 19. februārī ieinteresētā persona *Conseil du contentieux des étrangers* cēla prasību par lēmumu neizskatīt viņa turpmāko pārtvēruma pieteikumu.

26 Paralēli šai prasībai 2014. gada 27. februārī *A. A. Tall* cēla prasību iesniedzējtiesā par *CPAS* lēmumu, ar kuru viņam tika pārtraukta sociālās palīdzības sniegšana.

27 Iesniedzējtiesa šo prasību atzina par pieņemamu un pamatotu, ciktāl tā attiecās uz laikposmu no 2014. gada 10. janvāra līdz 2014. gada 17. februārim, jo saskaņā ar atbilstošajām valsts tiesību normām lēmums par pamatlietā aplūkotās sociālās palīdzības pārtraukšanu varēja stāties spēkā, vienīgi sākot no datuma, kurā beidzas rīkojumā par teritorijas atstāšanu minētās brīvprātīgās izceļošanas termiņš, proti, 2014. gada 18. februārī.

28 Runājot par sociālo palīdzību, kādu *A. A. Tall*, kā viņš apgalvo, esot bijis tiesīgs turpināt saņemt no 2014. gada 18. februāra, iesniedzējtiesa uzskatīja, ka ieinteresētajai personai saskaņā ar valsts tiesībām nav iespējams iesniegt pieteikumu par visaptverošu pārbaudi tiesā un ar apturošu iedarbību par lēmumu neizskatīt viņa otro patvēruma pieteikumu. Šīs tiesas ieskatā, vienīgās spēkā esošajās valsts tiesībās paredzētās pārsūdzības iespējas par lēmumu neizskatīt turpmāku patvēruma pieteikumu ir prasība atcelt tiesību aktu un prasība par izpildes apturēšanu "ārkārtējas steidzamības dēļ", kuras, tā kā tās nav izpildi apturošas, liedz attiecīgajai personai tiesības uz uzturēšanos un sociālo palīdzību.

29 Šādos apstākļos *tribunal du travail de Liège* [Lježas Darba lietu tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Atbilstoši 1980. gada 15. decembra likuma 39/1. pantam, skatot to kopsakarā ar šī paša likuma 39/2. panta 1. punkta trešo daļu, 39/76. pantu, 39/82. panta 4. punkta otrās daļas d) apakšpunktu un 57/6/2. pantu, atteikumu izskatīt vairākkārtēju patvēruma pieteikumu var pārsūdzēt vienīgi ar prasību atcelt tiesību aktu un prasību par izpildes apturēšanu ārkārtējas steidzamības dēļ. Vai šīs pārsūdzības iespējas, ciktāl tās nav ne pieteikumi par visaptverošu pārbaudi tiesā [*recours de plein contentieux*], ne pārsūdzība ar apturošu iedarbību un patvēruma meklētājam to izskatīšanas laikā nav ne uzturēšanās tiesību, ne materiālās palīdzības, ir saderīgas ar prasībām Hartas 47. pantā un Direktīvas 2005/85 39. pantā, kuros ir paredzētas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību?"

Par prejudiciālo jautājumu

Par pieņemamību

30 *CPAS*, *Fedasil*, Beļģijas valdība un Eiropas Komisija apgalvo, ka prejudiciālais jautājums ir pieņemams. Tās norāda, ka, tā kā 2014. gada 31. maijā, proti, pēc tam, kad Tiesa saņēma šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, stājās spēkā *loi du 10 avril 2014 portant dispositions diverses concernant la procédure devant le conseil du contentieux des étrangers et devant le Conseil d'État* [2014. gada 10. aprīļa Likums par dažādiem noteikumiem saistībā ar procedūrām Ārvalstnieku strīdu izskatīšanas padomē un Valsts padomē] (turpmāk tekstā – "2014. gada 10. aprīļa likums"), ar kuru grozīts 1980. gada 15. decembra likums, ņemot vērā tā 26. pantā minētos pārejas noteikumus, *A. A. Tall* celtajai prasībai par lēmumu neizskatīt viņa otro patvēruma pieteikumu tika piešķirta apturoša iedarbība, kā arī atzītas viņa tiesības uz materiālu palīdzību šīs prasības izskatīšanas laikposmā.

31 Tiesa lūdza iesniedzējtiesai sniegt informāciju par 2014. gada 10. aprīļa likuma spēkā stāšanās sekām gan saistībā ar pamatlietu, gan lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu un precizēt, vai tā joprojām izskata šo strīdu, un apstiprinošas atbildes gadījumā – vai Tiesas atbilde ir nepieciešama minētā strīda izšķiršanai.

32 Iesniedzējtiesa savā atbildē, ko Tiesa ir saņēmusi 2015. gada 19. janvārī, norādīja, ka, ciktāl šis strīds attiecās uz laikposmu no 2014. gada 18. februāra līdz 2014. gada 31. maijam, iesniedzējtiesa to joprojām izskata.

33 Turklāt 2015. gada 28. maijā *Fedasil* Tiesai iesniedza Beļģijas *Cour constitutionnelle* [Konstitucionālās tiesas] 2015. gada 7. maija sprieduma Nr. 56/2015 kopiju. Pēdējā minētā, kura arī izskatīja iesniedzējtiesas iesniegto prejudiciālo jautājumu par pamatlietā aplūkoto valsts tiesību normu atbilstību Beļģijas Konstitūcijai, lasot to kopsakarā ar ECPAK, nosprieda, ka, ņemot vērā 2014. gada 10. aprīļa likuma spēkā stāšanos un tā 26. pantā minētos pārejas noteikumus, šis likums ir piemērojams *A. A. Tall Conseil du contentieux des étrangers* uzsāktajā tiesvedībā, un nolēma nodod lietu atpakaļ šai iesniedzējtiesai, lai tā pēdējā minētā varētu atkārtoti izskatīt un izvērtēt, vai joprojām ir nepieciešams uzdot prejudiciālu jautājumu *Cour constitutionnelle*.

34 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka LESD 267. pantā noteiktajā procedūrā tikai valsts tiesa, kura izskata strīdu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ir tā, kuras ziņā, ņemot vērā lietas īpatnības, ir noteikt, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir vajadzīgs, lai šī tiesa varētu pieņemt savu nolēmumu, un cik atbilstoši ir Tiesai uzdotie jautājumi. Tādēļ, ja uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir jālemj. Pieņēmums, ka valstu tiesu uzdotie prejudiciālie jautājumi ir atbilstoši, var tikt noraidīts tikai izņēmuma gadījumos, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas faktisko situāciju vai priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kas ir jāzina, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums *FOA*, C-354/13, EU:C:2014:2463, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

35 Turklāt ir arī jāatgādina, ka Tiesai saistībā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu nav jālemj nedz par valsts tiesību normu interpretāciju, nedz arī jāspriež par to, vai iesniedzējtiesas veiktā šo normu interpretācija ir pareiza. Vienīgi valsts tiesas ir kompetentas lemt par iekšējo tiesību interpretāciju (spriedums *Samba Diouf*, C-69/10, EU:C:2011:524, 59. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 No tā izriet, ka Tiesai nav jālemj par jautājumu, vai jaunā likuma pārejas noteikumi ir interpretējami tādējādi, ka šis likums ar atpakaļejošu spēku ir piemērojams *A. A. Tall* situācijai, it īpaši strīdus laikposmā, uz kuru savā 2015. gada 19. janvāra atbildē uz Tiesas tai adresētu lūgumu sniegt informāciju atsaucas iesniedzējtiesa.

37 Tātad nav acīmredzami, ka iesniedzējtiesas lūgtā Savienības tiesību interpretācija pēdējai minētajai nebūtu nepieciešama, lai izšķirtu strīdu pamatlietā.

38 Līdz ar to šis prejudiciālais jautājums ir pieņemams.

Par lietas būtību

39 Uzdodama prejudiciālo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2005/85 39. pants, lasot to atbilstoši Hartas 47. pantam, ir interpretējams tādējādi, ka tam pretrunā ir valsts tiesiskais regulējums, ar kuru netiek piešķirta apturoša iedarbība prasībai, kas celta par tādu lēmumu kā pamatlietā aplūkotais, neveikt turpmāka patvēruma pieteikuma pārbaudi.

40 Vispirms ir jāprecizē, ka otrais *A. A. Tall* iesniegtais patvēruma pieteikums tik tiešām ir uzskatāms par "turpmāku pieteikumu" Direktīvas 2005/85 32. panta izpratnē un ka *Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides* atteikums izskatīt šo pieteikumu atbilst "lēmum[am] neturpināt turpmāka pieteikuma izvērtēšanu" šīs direktīvas 39. panta 1. punkta c) apakšpunkta izpratnē.

41 Minētās direktīvas 39. pantā ir noteikti kritēriji, kādiem ir jāatbilst pārsūdzības iespējām, it īpaši par lēmumu neturpināt turpmāka patvēruma pieteikuma izvērtēšanu, un tās 24. pantā "Specifiskas procedūras" dalībvalstīm ir paredzēta iespēja nodrošināt specifiskas procedūras, atkāpjoties no pamatprincipiem un garantijām, kas minētas šīs pašas direktīvas II nodaļā.

42 Ir jānosaka, vai minētie panti ir interpretējami tādējādi, ka tiem ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums, ar kuru netiek piešķirta apturoša iedarbība prasībai, kas celta par tādu lēmumu kā pamatlietā aplūkotais, neveikt turpmāka patvēruma pieteikuma pārbaudi un ar kuru personai, kas šādu pieteikumu iesniegusi pēc iepriekšēja patvēruma pieteikuma noraidīšanas, ir liegtas tiesības it īpaši uz finansiālu palīdzību, līdz tiek pieņemts nolēmums par prasību par šādu lēmumu.

43 Vispirms ir jāuzsver, ka ar Direktīvu 2005/85 ieviestās procedūras ir minimālie standarti un dalībvalstīm daudzējādā ziņā ir rīcības brīvība šīs tiesību normas ieviest, ņemot vērā valsts tiesību īpatnības (spriedums *Samba Diouf*, C-69/10, EU:C:2011:524, 29. punkts).

44 Jāatgādina, ka Direktīvas 2005/85 39. pantā, kurā ir ietverts tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību pamatprincips, dalībvalstīm ir uzlikts pienākums nodrošināt, ka patvēruma meklētājiem ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā par tiesību aktiem, kas uzskaitīti tā 1. punktā.

45 Šajā ziņā no minētās direktīvas 39. panta l. punkta c) apakšpunkta izriet, ka dalībvalstis nodrošina, ka patvēruma meklētājiem ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību saistībā ar "lēmumu neturpināt turpmāka pieteikuma izvērtēšanu saskaņā ar [šīs pašas direktīvas] 32. un 34. pantu".

46 Turklāt ir jāatgādina, ka atbilstoši no Direktīvas 2005/85 preambulas 15. apsvēruma izrietošajam, ja patvēruma pieteikuma iesniedzējs iesniedz turpmāku patvēruma pieteikumu, nesniedzot jaunus pierādījumus vai argumentus, būtu nesamērīgi likt dalībvalstīm no jauna veikt pilnīgas izskatīšanas procedūru, un šajos gadījumos dalībvalstīm būtu jādod iespēja izvēlēties starp procedūrām, kas saistītas ar izņēmumiem no tām garantijām, kuras parasti ir pieteikuma iesniedzējam.

47 Tādējādi, kā paredzēts Direktīvas 2005/85 32. panta 2. punkta b) apakšpunktā, lēmums neturpināt turpmāka pieteikuma izvērtēšanu var tikt pieņemts tādas "specifiskas procedūras" ietvaros, kuru atbilstoši minētās direktīvas 32. panta 3. punktam veido šī pieteikuma sākotnējā izvērtēšana, it īpaši, lai noteiktu, vai pēc lēmuma par iepriekšējo attiecīgā pieteikuma iesniedzēja pieteikumu pieņemšanas ir atklāti jauni pierādījumi vai arī šis pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis jaunu informāciju saistībā ar nosacījumu, lai viņš varētu pretendēt uz bēgļa statusu, izvērtēšanu.

48 Katrā ziņā Direktīvas 2005/85 32. panta 4. punktā ir precizēts, ka, ja pēc šīs sākotnējās izvērtēšanas, tiek konstatēti vai arī pieteikuma iesniedzējs iesniedz jaunus pierādījumus vai faktus, kas ievērojami palielina iespēju šim pieteikuma iesniedzējam piešķirt bēgļa statusu, pieteikumu turpina izskatīt saskaņā ar šīs direktīvas II nodaļu attiecībā uz pamatprincipiem un pamatgarantijām. Turpretī, ja, kā tas ir pamatlietas gadījumā, turpmāka pieteikuma izvērtēšana pēc minētās sākotnējās izvērtēšanas netiek veikta, atbildoši minētas direktīvas 7. panta 2. punktam dalībvalstis var paredzēt atkāpi no šī panta 1. punktā paredzētā noteikuma, saskaņā ar kuru patvēruma pieteikumu iesniedzējiem atļauts palikt dalībvalstī vienīgi procedūras nolūkā.

49 No tā izriet *a fortiori*, ka dalībvalstis var paredzēt, ka prasībai par lēmumu neizskatīt tādu turpmāko patvēruma pieteikumu kā pamatlietā aplūkotais nav apturošas iedarbības.

50 Turklāt ir svarīgi uzsvērt, ka Direktīvas 2005/85 noteikumu interpretācija, kā tas izriet no tās preambulas 8. apsvēruma, ir jāveic, ievērojot pamattiesības un principus, kas jo īpaši ir atzīti Hartā.

51 Tātad minētās direktīvas 39. pantā paredzētās prasības īpašības ir jānoskaidro saskaņā ar Hartas 47. pantu, kurā ir nostiprināts efektīvas tiesību aizsardzības tiesā princips un saskaņā ar kuru ikvienai personai, kuras Savienības tiesībās garantētās tiesības un brīvības ir tikušas pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ievērojot minētajā pantā paredzētos nosacījumus (skat. pēc analoģijas spriedumu *Abdida*, C-562/13, EU:C:2014:2453, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

52 Šajā ziņā no apsvērumiem attiecībā uz Hartas 47. pantu izriet, ka šī panta pirmā daļa ir balstīta uz ECPAK 13. pantu.

53 Jānorāda arī, ka Hartas 19. panta 2. punktā ir precizēts it īpaši, ka nevienu nedrīkst izraidīt uz valsti, kur pastāv nopietni necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās draudi.

54 No Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras, kas saskaņā ar Hartas 52. panta 3. punktu ir jāņem vērā, interpretējot tās 19. panta 2. punktu, izriet, ka, ja valsts nolemj sūtīt ārvalstnieku uz valsti, attiecībā uz kuru pastāv pamatoti iemesli domāt, ka viņš tiks pakļauts reālam tādas izturēšanās riskam, kas ir pretrunā ECPAK 3. pantam, lai ECPAK 13. pantā paredzētais tiesību aizsardzības līdzeklis būtu efektīvs, šim ārvalstniekam ir jābūt pieejamam tiesību aizsardzības līdzeklim ar pilnībā apturošu

iedarbību attiecībā uz tāda pasākuma izpildi, kas atļauj viņu izraidīšanu (skat. it īpaši EC Tiesa, *Gebremedhin* pret Franciju, 67. punkts, *CEDH* 2007-II, kā arī *Hirsi Jamaa* u.c. pret Itāliju, 200. punkts, *CEDH* 2012-II).

55 Ir jānorāda, ka šajā gadījumā pamatlieta attiecas vienīgi uz lēmuma neturpināt turpmāka patvēruma pieteikuma izvērtēšanu tiesiskumu Direktīvas 2005/85 32. panta izpratnē.

56 Pret šādu lēmumu izmantotā tiesību aizsardzības līdzekļa apturošas iedarbības neesamība principā atbilst Hartas 19. panta 2. punktam un 47. pantam. Lai gan šāds lēmums trešās valsts valstspiederīgajam neļauj saņemt starptautisku aizsardzību, tā izpilde pati par sevi nevar izraisīt minētā valstspiederīgā izraidīšanu.

57 Turpretī, ja agrāka patvēruma pieteikuma izskatīšanas ietvaros vai pēc tāda lēmuma kā pamatlietā aplūkotais dalībvalsts attiecībā pret attiecīgo trešās valsts valstspiederīgo pieņem atgriešanas lēmumu Direktīvas 2008/115 6. panta izpratnē, viņam pret šo lēmumu ir jāizmanto tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību atbilstoši šī direktīvas 13. pantam.

58 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka katrā ziņā tiesību aizsardzības līdzeklim noteikti ir jāpiemīt apturošai iedarbībai, ja šis līdzeklis ir izmantots pret atgriešanas lēmumu, kura izpilde attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam var radīt būtisku nāvessoda piemērošanas, spīdzināšanas vai citu necilvēcīga vai pazemojoša soda vai izturēšanās risku, tādējādi nodrošinot attiecībā pret šo trešās valsts valstspiederīgo Hartas 19. panta 2. punkta un 47. panta prasību izpildi (šajā ziņā skat. spriedumu *Abdida*, C-562/13, EU:C:2014:2453, 52. un 53. punkts).

59 No tā izriet, ka, ja nepastāv tiesību aizsardzības līdzeklis ar apturošu iedarbību pret tādu lēmumu kā pamatlietā aplūkotais, kura īstenošana nevar attiecīgo valstspiederīgo pakļaut tādas izturēšanās riskam, kas ir pretrunā ECPAK 3. pantam, nenozīmē tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu, kas paredzēta Direktīvas 2005/85 39. pantā, lasot to atbilstoši Hartas 19. panta 2. punktam un 47. pantam.

60 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2005/85 39. pants, lasot to atbilstoši Hartas 19. panta 2. punktam un 47. pantam, ir interpretējams tādējādi, ka tam pretrunā nav valsts tiesiskais regulējums, ar kuru netiek piešķirta apturoša iedarbība prasībai, kas celta par tādu lēmumu kā pamatlietā aplūkotais, neveikt turpmāka patvēruma pieteikuma pārbaudi.

Par tiesāšanās izdevumiem

61 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

Padomes 2005. gada 1. decembra Direktīvas 2005/85/EK par minimāliem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu, 39. pants, lasot to atbilstoši Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 19. panta 2. punktam un 47. pantam, ir interpretējams tādējādi, ka tam pretrunā nav valsts tiesiskais regulējums, ar kuru netiek piešķirta apturoša iedarbība prasībai, kas celta par tādu lēmumu kā pamatlietā aplūkotais, neveikt turpmāka patvēruma pieteikuma pārbaudi.

[Paraksti]